

PISMO GENERALNOG MINISTRA ZA VI. SVJETSKI DAN SIROMAHA

Trideset i treća nedjelja kroz godinu – 13. studenog 2022.

- Svim fratrima Reda Manje Braće

Draga braćo,

Gospodin vam dao mir!

Uvod

Došao nam je Svjetski dan siromaha, šesti po želji pape Franje. Stoga bih nam želio svratiti pozornost na poruku koju je papa napisao 13. lipnja prošle godine za blagdan sv. Ante Padovanskog, brata i prijatelja siromaha. Pozivam vas da je pročitate osobno i u bratstvu, s našim laicima i suradnicima, „kako bismo osobno i u zajednici ispitali savjest i zapitali se je li siromaštvo Isusa Krista naš vjerni životni suputnik“ (Poruka br. 10).

Ključ za čitanje: Franjevačka obljetnica

Pripremamo se, naime, za otvorenje Franjevačke obljetnice 2023-2026., a papa Franjo je, otvorivši 31. listopada na audijenciji vrata svoje kuće za 300 predstavnika franjevačke obitelji, rekao sasvim jasno da „sljedeća franjevačka obljetnica neće biti tek obredno slavlje, ako bude znala zajedno primijeniti nasljedovanje Krista i ljubav prema siromasima“. Ove snažne riječi upozoravaju nas da se čuvamo pukih komemorativnih proslava, koje lako prerastu u samohvalu. Želio bih istaknuti nekoliko elemenata za iduću obljetnicu Pravila u Fonte Colombu i Božića u Grecciu (1223-2023).

Franjo u Potvrđenom pravilu kaže: „Neka braća sebi ništa ne prisvajaju, ni kuće ni mjesta ni bilo koje stvari. I kao putnici i pridošlice na ovome svijetu, služeći Gospodinu u siromaštvu i poniznosti, neka s pouzdanjem prose milostinju. I ne treba da se stide, jer je Gospodin radi nas bio siromašan na ovome svijetu“. (Pogl. VI, 1-3). I u Nepotvrđenom pravilu potiče: „I moraju se radovati kad se kreću među priprostim i prezrenim osobama, među siromasima i slabima, bolesnima i gubavima i među onima koji prose pokraj puta“ (Pogl. IX, 2).

Pred ovim riječima Pravila, koje je srž Evanđelja, pitam se zajedno s vama:

- Na koji način danas u nama odjekuju ove riječi i što pokreću u promišljanju o našem pozivu? Što za mene znači „ništa ne prisvajati“?
- Kakvo je naše iskustvo s ovim riječima i osjećamo li distancu od njih?
- Jesmo li osjetljivi za upoznavanje stanja otpadnika današnjeg društva? Jesmo li učinili neke korake prema konkretnim siromasima, da s njima podijelimo vrijeme, energiju i blizinu?

29. studenog 1223. papa Honorije III. konačno odobrava Pravilo i za manje od mjesec dana Franjo odlazi u Greccio proslaviti jedan veoma poseban Božić. Želi svojim očima vidjeti siromaštvo u kojem se Gospodin Isus želio roditi i u kojem nam uvijek dolazi „pod malom prilikom kruha“ (Pismo cijelom Redu II, 27) u Euharistiji i u osobi siromaha. Franjo zna da je „Isus Krist [...] radi vas postao siromašan“ (2Kor 8,9), to jest malen, i „manji“ radi nas.

Istina u našem životnom stilu

U svjetlu Utjelovljenja, svjetski dan siromaha nas ponovno potiče da preispitamo svoj životni stil kao braća i kao manji: Konstitucije nam govore da „u nošenju odijela i obuće braća vode računa o siromaštvu i poniznosti, i neka se uzdržavaju od svega što slično na taštinu“ (48 §2), kao što veli i Pravilo¹. Ne vrijedi živjeti privid, nego jedinstven i istinit život.

Konstitucije dodaju: „Imajući na pameti da najuzvišenije siromaštvo proizlazi od Krista i njegove siromašne Majke i sjećajući se riječi Evanđelja: *Prodaj sve što imaš i podaj siromasima* braća neka nastoje imati zajedničku sudbinu sa siromasima“ (8 §2) „i neka to jasno očituju pojedinačno i zajednički, pa i u novim oblicima“ (8 §3), učeći se dijeliti povjerena im dobra za dobrobit siromaha (Usp. Generalne Konstitucije 72 §3).

Siromaštvo nije ideologija! Ono ima lice siromaha, a za nas manjih: osvjedočio sam se da u Redu ima braće i bratstava koji susreću siromahe i uče kako postajati manji. U isto vrijeme ponizno prepoznajemo da smo i daleko od toga, tako daleko da često postajemo neprepoznatljivi kao braća i kao manji. Tražimo često kako postati vjerodostojni u ovom vremenu: u središtu bi zacijelo trebalo biti slušanje Evanđelja i susret s Gospodinom Isusom. Koji je put do toga? Utjelovljena duhovnost koja nas prati u premošćivanju udaljenosti od siromaha, naših učitelja – a koliko ih je i koliko ih samo stvara današnji ekonomski sustav pa i rat; ne bojmo ih se susresti i dopustimo sebi da im se približimo; slušajmo ih s iskrenim milosrđem i poštovanjem, učeći od njih, kao od svih (Usp. Generalne Konstitucije 93). „Siromasi su subjekti koji nam pomažu osloboditi se zamki rastresenosti i površnosti“ (Poruka, br. 8). Nije li to iskustvo sv. Franje? Od gubavca do Svetog Damjana?

Pitam se zajedno s vama:

- Osjećamo li vezu između „zastajanja“ u kontemplaciji, u molitvi i „hoda naprijed“ u svjedočenju Krista?
- Možemo li „učiniti mnogo“ za siromahe i braniti njihova prava, a da ne zasučemo rukave i direktno ne sudjelujemo s njima kao manji; da ne nadvladamo ravnodušnost prema siromasima i da se ne preispitamo kako to mi živimo? (Usp. Poruka br. 8)
- Možemo li preispitati stilove života koji nas čine „većima“ umjesto „manjima“, a koje sada smatramo samorazumljivima i neizbježnima zbog navodnih nužnosti raznih vrsta? Mjerimo li se prema životnom standardu ljudi među kojima živimo, osobito u ovo vrijeme opće ekonomske krize? Na koji bismo način mogli zajedno promisliti o stilu naših zgrada, stvari koje koristimo, o pristupu određenim dobrima i jamstvima, o tvrdnji da nam često ništa ne nedostaje, o našim radnicima, o poslu – ne samo pastoralnom – kao redovitom sredstvu za uzdržavanje svih fratara?
- Kakav nam je odnos prema novcu? Zasljepljuje li nas? Ovisimo li o njemu? Čuvamo li ga za sebe? Pokušavamo li se još uvijek naučiti povjeravati Providnosti i vraćati dobra siromasima?

Sa zebnjom vam predajem ova pitanja za koja osjećam da su prije svega upućena meni i za koja znam da nisu laka. To nije ispit na koji treba odgovoriti. To je podsjećanje na naš oblik života, to je riječ koja nas treba trgnuti iz nekog rezigniranog nemara i lijenosti, to je podsjećanje na ljepotu našeg života koja je, uvjeren sam, svakoga od nas barem jedanput zahvatila i zapalila. Još uvijek je moguće, pa i u ovo naše vrijeme, živjeti kao braća i manji. Odvažimo se za nešto više!

¹ Usp. Potvrđeno pravilo 2,14-15.

Gesta malenosti

Kao i prošle godine, molim svakoga da, barem s još jednim fratrom ili više njih, učini jednu gestu malenosti, predanja Providnosti, služenja i dijeljenja sa siromasima. To će biti najbolja priprava za Obljetnicu Pravila i Božića u Grecciu. Molimo zajedno, neprestano zazivajući Duha Svetoga, Generalnog Ministra Reda, da snažno puhne kako bismo ponovno zapalili plamen karizme među nama, da iznova budemo zahvaćeni Kristom, dotaknuti životima ljudi oko nas, sposobni brinuti se međusobno jedni za druge. Tko to želi, može mi kazati koju je gestu učinio, pismeno, putem maila mingen@ofm.org. Bit će to svjedočanstvo, dijeljenje dobara koje ću obznaniti.

Draga braćo, učinimo se dostojnima blagoslova malenih i skromnih i postat ćemo zauzvrat kroz svoju malenost blagoslov mnogima. Neka nas sveta Marija, siromašna majka našeg bratstva čuva vjernim slušateljima evanđelja, a sveti Franjo neka nas prati na tom putu.

Uz moj srdačan bratski pozdrav,

Fra Massimo Fusarelli, ofm
Generalni ministar i sluga